

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto prošireno vijeće)

16. svibnja 2017.*

„Ekonomska i monetarna politika – Bonitetni nadzor kreditnih institucija – Članak 6. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1024/2013 – Članak 70. stavak 1. Uredbe (EU) br. 468/2014 – Jedinostveni nadzorni mehanizam – Nadležnosti ESB-a – Decentralizirana provedba od strane nacionalnih tijela – Procjena značajnosti kreditne institucije – Nužnost izravnog nadzora od strane ESB-a“

U predmetu T-122/15,

Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank, sa sjedištem u Karlsruheu (Njemačka), koju su zastupali A. Glos, K. Lackhoff i M. Benzing, a zatim A. Glos i M. Benzing, *avocats*,

tužitelj,

protiv

Europske središnje banke (ESB), koju su zastupali E. Koupepidou, R. Bax i A. Riso, a zatim E. Koupepidou i R. Bax, u svojstvu agenata, uz asistenciju H.-G. Kamanna, *avocat*,

tuženika,

koju podupire

Europska komisija, koju zastupaju W. Mölls i K.-P. Wojcik, u svojstvu agenata,

intervenijent,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a radi poništenja Odluke ESB-a ESB/SSM/15/1 od 5. siječnja 2015. donesene na temelju članka 6. stavka 4. i članka 24. stavka 7. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadataka ESB-u u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63.), a kojom je ESB odbio smatrati tužitelja manje značajnim subjektom u smislu članka 6. stavka 4. te iste uredbe,

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće),

u sastavu: M. Prek (izvjestitelj), predsjednik, I. Labucka, J. Schwarcz, V. Kreuschitz i F. Schalin, suci,

tajnik: S. Bukšek Tomac, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 28. rujna 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

I. Okolnosti spora

- 1 Tužitelj, Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank, investicijska je i razvojna banka (Förderbank) savezne zemlje Baden-Württemberg (Njemačka). Osnovana člankom 1. stavkom 1. Zakona o regionalnoj kreditnoj banci savezne države Baden-Württemberg, ona je pravna osoba javnog prava u kojoj udjele ima samo savezna zemlja Baden-Württemberg.
- 2 Europska središnja banka (ESB) obavijestila je 25. lipnja 2014. tužitelja u bitnome da na temelju članka 6. stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća ESB-u u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL 2013., L 287, str. 63., u daljnjem tekstu: temeljna uredba) njegova značajnost podrazumijeva da on podliježe samo njezinu nadzoru, koji ona ne dijeli s jedinstvenim nadzornim mehanizmom (SSM) te ga je pozvala da dostavi svoja očitovanja.
- 3 Tužitelj je 10. srpnja 2014. osporio tu analizu ističući, među ostalim, postojanje posebnih okolnosti u smislu članka 6. stavka 4. temeljne uredbe i članaka 70. i 71. Uredbe (EU) br. 468/2014 ESB-a od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar SSM-a između ESB-a, nacionalnih nadležnih tijela i nacionalnih imenovanih tijela (SL 2014., L 141, str. 1., u daljnjem tekstu: Okvirna uredba o SSM-u).
- 4 ESB je 1. rujna 2014. donio odluku kojom je tužitelja razvrstao kao značajan subjekt u smislu članka 6. stavka 4. temeljne uredbe.
- 5 Tužitelj je 6. listopada 2014. zatražio preispitivanje te odluke na osnovi članka 24. stavaka 1., 5. i 6. temeljne uredbe u vezi s člankom 7. Odluke ESB-a od 14. travnja 2014. o osnivanju Administrativnog odbora za preispitivanja i njegovih pravila [njegovim pravilima] postupanja (SL 2014., L 175, str. 47.). Pred Administrativnim odborom za preispitivanja održana je rasprava 23. listopada 2014.
- 6 Administrativni odbor za preispitivanja donio je 20. studenoga 2014. mišljenje kojim je utvrđena zakonitost odluke ESB-a.
- 7 ESB je 5. siječnja 2015. donio odluku ESB/SSM/15/1 (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) kojom je ukinuta i zamijenjena odluka od 1. rujna 2014., pri čemu je zadržano razvrstavanje tužitelja kao značajnog subjekta. U njoj je ESB istaknuo u bitnome sljedeće:
 - razvrstavanje tužitelja kao značajnog subjekta nije proturječilo ciljevima temeljne uredbe;
 - profil rizika subjekta nije bilo relevantno pitanje u stadiju njegova razvrstavanja i članak 70. Okvirne uredbe o SSM-u nije se moglo tumačiti na način da uključuje kriterije koji nemaju osnove u temeljnoj uredbi;
 - čak i pod pretpostavkom da smatra da u tužiteljevu slučaju postoje posebne okolnosti, on bi također morao provjeriti jesu li takve okolnosti opravdavale prerazvrstavanje tužitelja u manje značajan subjekt;
 - na temelju članka 70. stavka 2. Okvirne uredbe o SSM-u, pojam posebnih okolnosti trebalo je tumačiti restriktivno i stoga se subjekt moglo prerazvrstati iz „značajnog” u „manje značajan” tek kada je izravan nadzor ESB-a bio neprikladan.

- uzimanje u obzir načela proporcionalnosti u svrhu tumačenja ne može ga obvezivati da provjeri je li primjena kriterija iz članka 6. stavka 4. temeljne uredbe na subjekt proporcionalna, a ispitivanje „neprikladnosti” razvrstavanja subjekta kao značajnog nije istovjetno takvom ispitivanju proporcionalnosti;
- zbog prikladnosti nacionalnih okvira nadzora i njihove mogućnosti primjene visokih standarda nadzora ne može se zaključiti da je izvršavanje izravnog bonitetnog nadzora od strane ESB-a neprikladno s obzirom na to da temeljnom uredbom on nije uvjetovan dokazivanjem neprikladnosti nacionalnih okvira nadzora ili nacionalnih standarda nadzora.

II. Postupak i zahtjevi stranaka

- 8 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 12. ožujka 2015. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 9 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 23. srpnja 2015. Europska komisija zatražila je intervenciju u potporu zahtjevu ESB-a.
- 10 Rješenjem od 27. kolovoza 2015. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odobrio je Komisiji intervenciju u potporu zahtjeva ESB-a.
- 11 Komisija je 9. listopada 2015. podnijela svoj intervencijski podnesak.
- 12 Na prijedlog četvrtog vijeća, Opći je sud odlučio, na temelju članka 28. svojeg poslovnika, predmet uputiti proširenom sastavu suda.
- 13 Opći sud (četvrto prošireno vijeće) odlučio je na prijedlog suca izvjestitelja otvoriti usmeni dio postupka.
- 14 Izlaganja stranaka i njihovi odgovori na pitanja Općeg suda saslušani su na raspravi održanoj 28. rujna 2016.
- 15 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
 - poništi pobijanu odluku uz nalog da se održe na snazi učinci zamjene odluke od 1. rujna 2014.;
 - ESB-u naloži snošenje troškova.
- 16 ESB i Komisija od Općeg suda zahtijevaju da:
 - odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

III. Pravo

- 17 U prilog svojem zahtjevu za poništenje pobijane odluke, tužitelj ističe pet razloga od kojih se prvi u bitnome temelji na povredi članka 6. stavka 4. temeljne uredbe i članka 70. Okvirne uredbe o SSM-u počinjenoj prilikom odabira kriterija koje je ESB primijenio, drugi na postojanju očitih pogrešaka u ocjeni činjenica, treći na povredi obveze obrazlaganja, četvrti na zlouporabi ovlasti počinjenoj uslijed toga što ESB nije izvršavao svoju diskrecijsku ovlast, i peti na povredi obveze ESB-a da u obzir uzme sve relevantne okolnosti slučaja.

A. Prvi tužbeni razlog koji se temelji na pogrešnom pravnom karakteru kriterija koje je ESB primijenio

- 18 U okviru ovog tužbenog razloga, tužitelj ističe u biti tri prigovora.
- 19 Prvi prigovor temelji se na pogrešnom tumačenju uvjeta koji se odnosi na „neprikladnost” razvrstavanja subjekta kao značajnog i nalazi se u članku 70. stavku 1. Okvirne uredbe o SSM-u. Svojim drugim prigovorom tužitelj prigovara ESB-u da je prikladnost razvrstavanja njega kao značajnog subjekta utvrdio neovisno o ispitivanju posebnih i činjeničnih okolnosti te bez uzimanja u obzir ciljeva i načela temeljne uredbe. U okviru trećeg prigovora tužitelj prigovara ESB-u da je prilikom tumačenja pojma „posebne okolnosti” iz članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u počinio pogrešku koja se tiče prava.

1. Relevantne odredbe temeljne uredbe i Okvirne uredbe o SSM-u

- 20 Članak 4. temeljne uredbe, naslovljen „Zadaće dodijeljene ESB-u”, navodi u svojem stavku 1. da „[u] okviru članka 6., ESB [...] ima isključivu nadležnost provođenja, u svrhu bonitetnog nadzora, sljedećih zadata u odnosu na sve kreditne institucije sa sjedištem u državama članicama sudionicama”. Slijedi popis devet zadata.
- 21 Članak 6. temeljne uredbe, naslovljen „Suradnja sa SSM-om” naglašava u svojem stavku 1. da „ESB provodi svoje zadaje unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma koji čine ESB i nacionalna nadležna tijela” i da je „ESB [...] odgovoran za učinkovito i dosljedno funkcioniranje SSM-a”. Unutar tog SSM-a, iz strukture članka 6. stavaka 4. do 6. temeljne uredbe proizlazi razlikovanje između bonitetnog nadzora „značajnih” subjekata i bonitetnog nadzora subjekata koji su razvrstani kao „manje značajni” u odnosu na sedam od devet zadata čiji je popis naveden u članku 4. stavku 1. navedene uredbe.
- 22 Iz toga na prvom mjestu proizlazi da je za bonitetni nadzor „značajnih” subjekata nadležan samo ESB. Isto važi za bonitetni nadzor „manje značajnih” subjekata u pogledu zadata navedenih u članku 4. stavku 1. točkama (a) i (c) temeljne uredbe.
- 23 Na drugom mjestu, što se tiče „manje značajnih” subjekata i kada se radi o drugim zadacima predviđenima u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe, iz objedinjenog tumačenja članka 6. stavaka 5. i 6. navedene uredbe proizlazi da je njihovo provođenje, uz nadzor ESB-a, dodijeljeno nacionalnim tijelima koja tako provode izravan bonitetni nadzor navedenih subjekata. Naime, na temelju članka 6. stavka 6. temeljne uredbe „[n]e dovodeći u pitanje stavak 5. ovog članka, nacionalna nadležna tijela provode i odgovorna su za zadaje [...] kao i za [...] donošenje svih relevantnih odluka u vezi s nadzorom kreditnih institucija iz ovog članka stavka 4. prvog podstavka, u okviru i uz poštovanje postupaka iz ovog članka stavka 7.”.
- 24 Međutim, provedbu takvog izravnog bonitetnog nadzora ograničava ESB koji na temelju članka 6. stavka 5. točaka (a) i (b) temeljne uredbe raspolaže ovlastima, s jedne strane, da navedenim tijelima izdaje „uredbe, smjernice ili općenite upute sukladno kojima nacionalna nadležna tijela provode zadaje iz članka 4.” navedene uredbe te, s druge strane, da nacionalno tijelo proglasi nenadležnim i „odluči[...] da će sam izravno preuzeti nadležnost za jednu ili više kreditnih institucija”.
- 25 Iz članka 6. stavka 7. temeljne uredbe proizlazi da je ESB nadležan za donošenje okvira za organizaciju praktičnih aranžmana za suradnju u okviru SSM-a. Na toj je osnovi ESB donio Okvirnu uredbu o SSM-u.

- 26 Na trećem mjestu valja istaknuti da kao kriterij za podjelu uloga u okviru SSM-a članak 6. stavak 4. prvi podstavak temeljne uredbe koristi kriterij značajnosti nadziranog subjekta. Na toj je osnovi provedeno razlikovanje između „manje značajnih” i „značajnih” subjekata. Razvijena su tri kriterija, to jest veličina (članak 6. stavak 4. prvi podstavak točka i. temeljne uredbe), značajnost za gospodarstvo Unije ili za neku od država članica sudionica (članak 6. stavak 4. prvi podstavak točka ii. temeljne uredbe) i značaj prekograničnih djelatnosti (članak 6. stavak 4. prvi podstavak točka iii. temeljne uredbe).
- 27 Ti su kriteriji pojašnjeni u članku 6. stavku 4. drugom podstavku temeljne uredbe prema kojem „kreditna institucija, financijski holding ili mješoviti financijski holding ne smatraju se manje značajnima osim ako je to opravdano posebnim okolnostima koje treba navesti u metodologiji, ako se ispuni jedan od sljedećih uvjeta”. Među tim uvjetima u članku 6. stavku 4. drugom podstavku točki i. iste uredbe navedena je ukupna vrijednost imovine koja premašuje 30 milijardi eura.
- 28 Naposljetku, na četvrtom mjestu, iz članka 6. stavka 4. drugog podstavka temeljne uredbe proizlazi da se razvrstavanje institucije kao „značajne” može isključiti u „posebnim okolnostima” za čije je objašnjenje ESB zadužen.
- 29 To objašnjenje „posebnih okolnosti”, koje omogućava da se kreditnu instituciju ne razvrsta kao „značajnu”, izneseno je u člancima 70. i 71. Okvirne uredbe o SSM-u o čijem je tumačenju riječ u okviru ovog tužbenog razloga. Iz članka 70. stavka 1. navedene uredbe proizlazi da se radi o „posebni[m] i činjenični[m] okolnosti[ma] koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela [temeljne] [u]redbe [...] i, naročito, potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora”. U članku 70. stavku 2. iste uredbe naglašeno je da izraz „posebne okolnosti” treba usko tumačiti. Naposljetku, u članku 71. stavku 1. Okvirne uredbe o SSM-u istaknuta je potreba ispitivanja navedenih posebnih okolnosti koja se ocjenjuje od slučaja do slučaja, a posebno za subjekt nad kojim se provodi bonitetni nadzor.

2. Sadržaj pobijane odluke

- 30 U pobijanoj je odluci ESB istaknuo da vrijednost imovine tužitelja prelazi 30 milijardi eura te je odbio prihvatiti tužiteljeve argumente koji se temelje na postojanju „posebnih okolnosti” u vezi s njim u smislu članka 6. stavka 4. temeljne uredbe koje opravdavaju da i dalje podliježe izravnom bonitetnom nadzoru njemačkih tijela.
- 31 U pobijanoj odluci ESB je zaključio da nije dokazano da je njegov izravan nadzor tužitelja „u suprotnosti s ciljevima temeljne uredbe” i da stoga nije neprikladan u smislu članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u. U tom pogledu, u mišljenju Administrativnog odbora za preispitivanja, nakon kojeg je donesena pobijana odluka, taj je odbor, među ostalim, naglasio da se kriterije u vezi sa značajnošću opisane u članku 6. stavku 4. temeljne uredbe moglo isključiti na temelju „posebnih okolnosti” samo ako one znače da su ciljevi temeljne uredbe, a osobito potreba jamčenja dosljedne primjene visokih standarda nadzora, bili bolje osigurani izravnim nadzorom nacionalnih tijela, a što tužitelj nije dokazao.
- 32 Što se tiče argumentacije koju je tužitelj iznio i koja se temelji u biti na dostatnosti bonitetnog nadzora koji nacionalna tijela provode s obzirom na njegov posebno nizak profil rizika, ESB ju je u biti smatrao irelevantnom stoga što ispitivanje postojećeg rizika koji institucija predstavlja za stabilnost financijskog sustava ili svoje vjerovnike ne treba uzeti u obzir u stadiju razvrstavanja subjekta. Također je zaključio da nije dužan provesti ispitivanje proporcionalnosti razvrstavanja institucije kao značajne. On je na temelju članka 6. stavka 4. temeljne uredbe i članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u zaključio da se mora ograničiti samo na ispitivanje neprikladnosti izravnog nadzora od strane ESB-a.

33 Naposljetku, ESB je također istaknuo da bi, čak i u slučaju da je mišljenja da posebne okolnosti u smislu članka 6. stavka 4. temeljne uredbe postoje što se tiče nadziranog subjekta, on i dalje bio dužan provjeriti jesu li posebne okolnosti takve da opravdavaju razvrstavanje kreditne institucije iz „značajne” u „manje značajnu”.

3. Prigovor koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava počinjenoj u tumačenju uvjeta koji se odnosi na neprikladnost razvrstavanja subjekta nad kojim se provodi bonitetni nadzor kao „značajnog”

34 Kao što je to izneseno u točki 31. ove presude, iz tumačenja pobijane odluke u vezi s mišljenjem Administrativnog odbora za preispitivanja proizlazi da je ESB zaključio da primjena članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u može dovesti do toga da se tužitelja ne razvrsta kao značajan subjekt samo pod uvjetom da se izravnim bonitetnim nadzorom od strane njemačkih tijela moglo bolje zajamčiti ciljeve temeljne uredbe nego nadzorom od strane ESB-a.

35 Tužitelj smatra u biti da je takva analiza sadržava pogrešku koja se tiče prava. Ističe da upućivanje na neprikladnost razvrstavanja nadziranog subjekta kao „značajnog” u članku 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u predstavlja neodređeni pravni pojam koji treba tumačiti s obzirom na načelo proporcionalnosti u članku 5. stavku 4. UEU-a kojim je uređen način na koji institucije Unije trebaju izvršavati svoje nadležnosti. Iz toga proizlazi da razvrstavanje subjekta kao „značajnog” zbog kriterija veličine ne opravdava izravan bonitetni nadzor ESB-a te je stoga „neprikladan” jer je nepotreban kada je za ostvarivanje ciljeva temeljne uredbe dostatan nadzor od strane nadležnog nacionalnog tijela pod makrobonitetnim nadzorom ESB-a. Nadalje, tekstu te dvije odredbe ne protivi se ispitivanje proporcionalnosti razvrstavanja subjekta kao značajnog. Isto važi za sustavno i teleološko tumačenje tih dviju odredaba. Tužitelj također osporava da je došlo do prijenosa nadležnosti izvršenog u korist ESB-a u vezi sa svim zadaćama iz članka 4. stavka 1. temeljne uredbe u pogledu svih subjekata. Naprotiv, njegovo tumačenje u vezi s člankom 6. stavkom 4. te iste uredbe dovodi do zaključka da je u skladu s načelom supsidijarnosti prijenos nadležnosti izvršen samo u pogledu značajnih subjekata, dok izravan bonitetni nadzor manje značajnih subjekata ostaje u nadležnosti nacionalnih tijela.

36 Tako valja utvrditi da tužitelj predlaže tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u svjetlu zahtjeva o nužnosti izravnog nadzora od strane ESB-a koje bi proizlazilo iz načela proporcionalnosti ili čak načela supsidijarnosti, utvrđenih u članku 5. UEU-a. Proizlazi da je ESB morao provjeriti je li se bonitetnim nadzorom od strane njemačkih tijela moglo ostvariti ciljeve temeljne uredbe. Stoga, da je tužitelj dokazao da je imao nizak profil rizika, cilj zaštite financijske stabilnosti koji je zadan temeljnom uredbom bi bio u dovoljnoj mjeri ostvaren provođenjem nadzora od strane njemačkih tijela. Takvo bi poimanje opravdalo to što je na temelju članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u tužitelj bio prerazvrstan u „manje značajan” subjekt.

37 ESB i Komisija osporavaju osnovanost tog tumačenja. Oni među ostalim smatraju u biti da je načela proporcionalnosti i supsidijarnosti zakonodavac već uzeo u obzir prilikom sastavljanja temeljne uredbe tako što je dopustio da određene zadaće navedene u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe nacionalna tijela decentralizirano provode u odnosu na subjekte razvrstane kao manje značajne.

38 Na početku valja istaknuti da pismena tužitelja ne sadržavaju, ni izričito ni prešutno, nikakav prigovor nezakonitosti članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u koji se temelji na tome da je on suprotan načelima proporcionalnosti ili supsidijarnosti ili članku 6. temeljne uredbe. U svojim pismenima tužitelj je tako odlučio zasnovati svoju argumentaciju samo na tumačenju navedene odredbe, a da nije doveo u pitanje njezinu valjanost.

- 39 Za odgovor na pitanja tumačenja koja su time istaknuta i za određivanje točnog dosega članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u, valja voditi računa ne samo o njegovu tekstu, nego i o njegovu kontekstu i ciljevima koje se nastoji ostvariti propisom čiji je on dio (vidjeti u tom smislu presudu od 7. lipnja 2005., VEMW i dr., C-17/03, EU:C:2005:362, t. 41. i navedenu sudsku praksu).
- 40 Nadalje, kada doslovno i povijesno tumačenje uredbe, a posebno jedne od njezinih odredaba, ne dopuštaju točnu ocjenu njezina dosega, odnosnu uredbu treba tumačiti s obzirom na njezin cilj i opću strukturu (vidjeti u tom smislu presude od 31. ožujka 1998., Francuska i dr./Komisija, C-68/94 i C-30/95, EU:C:1998:148, t. 168., i od 25. ožujka 1999., Gencor/Komisija, T-102/96, EU:T:1999:65, t. 148.).
- 41 Nadalje, iz također ustaljene sudske prakse proizlazi da tekst sekundarnog prava Unije treba što je više moguće tumačiti u smislu njegove usklađenosti s odredbama Ugovora i općim načelima prava Unije (presude od 4. listopada 2007., Schutzverband der Spirituosen-Industrie, C-457/05, EU:C:2007:576, t. 22., od 10. srpnja 2008., Bertelsmann i Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, t. 174., i od 25. studenoga 2009., Njemačka/Komisija, T-376/07, EU:T:2009:467, t. 22.).

a) Doslovno tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u

- 42 Što se tiče doslovnog tumačenja članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u valja podsjetiti da je on sastavljen na sljedeći način:
- „Posebne okolnosti, kako je navedeno u drugom i petom podstavku članka 6. stavka 4. [temeljne] [u]redbe [...] postoje u slučaju postojanja posebnih i činjeničnih okolnosti koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela Uredbe o SSM-u i, naročito, potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora.”
- 43 Valja utvrditi da doslovno tumačenje odredaba članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u ide u prilog stajalištu kojemu je ESB dao prednost u pobijanoj odluci.
- 44 Naime, tekstom članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u ističe se samo ispitivanje prikladnosti odnosno prikladnosti razvrstavanja subjekta kao značajnog, a time i nadzora nad njim samo od strane ESB-a u odnosu na ciljeve temeljne uredbe. Uopće se ne spominje ispitivanje nužnosti izravnog nadzora značajnog subjekta od strane ESB-a.
- 45 Iako se ispitivanje prikladnosti akta Unije općenito tiče njegove mogućnosti ostvarivanja legitimnih ciljeva koje slijedi zakonodavstvo o kojem je riječ, ocjena njegove nužnosti sastoji se od provjere prekoračuje li on granice onoga što je nužno za postizanje tih ciljeva (vidjeti u tom smislu presudu od 16. lipnja 2015., Gauweiler i dr., C-62/14, EU:C:2015:400, t. 67. i navedenu sudsku praksu).
- 46 Tako, stoga što se članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u poziva na „posebne i činjenične okolnosti koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela [temeljne uredbe]”, iz toga nužno proizlazi da se samo misli na slučaj u kojemu je provođenjem izravnog bonitetnog nadzora od strane ESB-a, uslijed razvrstavanja subjekta kao „značajnog”, teže postići ciljeve temeljne uredbe nego provođenjem izravnog bonitetnog nadzora tog subjekta od strane nacionalnih tijela. S druge strane, iz doslovnog tumačenja članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u ne proizlazi pretpostavka o razvrstavanju „značajnog subjekta” u „manje značajan subjekt” zbog toga što bi se izravnim nadzorom od strane nacionalnih tijela u okviru SSM-a isto tako moglo postići ciljeve temeljne uredbe kao i nadzorom koji provodi samo ESB.

b) Tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u skladu s višim pravnim pravilima, uključujući načela proporcionalnosti i supsidijarnosti

- 47 Suprotno tom doslovnom tumačenju članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u, tužitelj u biti smatra da taj članak treba tumačiti u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti navedenima u članku 5. stavcima 3. i 4. UEU-a stoga što, s jedne strane, članak 6. stavak 4. temeljne uredbe dodjeljuje nacionalnim tijelima nadležnost za provođenje bonitetnog nadzora u pogledu određenih zadaća navedenih u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe te, s druge strane, što članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u određuje koje se nadležnosti prenose na ESB, a koje zadržavaju nacionalna tijela.
- 48 Iz tog proizlazi da izraz „neprikladan” iz članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u treba shvatiti na način da isključuje izvršavanje bonitetnog nadzora samo od strane ESB-a kada se ciljeve temeljne uredbe može u dovoljnoj mjeri postići nadzorom od strane nacionalnih tijela. Drugim riječima, odstupanje predviđeno tom odredbom primjenjuje se ne samo u slučaju u kojemu bi se ciljeve temeljne uredbe bolje postiglo u okviru izravnog bonitetnog nadzora od strane nacionalnih tijela, nego i kada bi takav nadzor bio dovoljan za njihovo ostvarivanje.
- 49 Budući da argumentacija tužitelja počiva na pretpostavci da na temelju članka 6. stavka 4. temeljne uredbe nacionalna tijela zadržavaju nadležnost u odnosu na zadaće navedene u članku 4. stavku 1. točkama (b) i (d) do (i) iste uredbe u pogledu subjekata koji su razvrstani kao „manje značajni”, opseg ovlasti prenesenih na ESB temeljnom uredbom valja ocijeniti prije ispitivanja eventualne mogućnosti da se pristupi usklađenom tumačenju članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u koje tužitelj ističe.

1) Opseg nadležnosti koje su temeljnom uredbom prenesene na ESB

- 50 Tužitelj osporava da je došlo do prijenosa nadležnosti izvršenog u korist ESB-a u vezi sa svim zadaćama iz članka 4. stavka 1. temeljne uredbe u pogledu svih subjekata. Iz njegova tumačenja u vezi s člankom 6. stavkom 4. te iste uredbe proizlazi da je prijenos nadležnosti bio izvršen samo u pogledu „značajnih” subjekata dok izravan bonitetni nadzor „manje značajnih” subjekata ostaje u nadležnosti nacionalnih tijela, uz iznimku zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. točkama (a) i (c) temeljne uredbe. Ova podjela nadležnosti u skladu je s načelom provedbe prava Unije od strane država članica navedenim u članku 291. stavku 1. UFEU-a.
- 51 Tužitelj također primjećuje da ne samo da se njegova analiza opsega nadležnosti prenesenih na ESB zagovara u pravnoj teoriji, nego je i u skladu s pozadinom nastanka temeljne uredbe. Naime, prvotni prijedlog Komisije koji je počivao na prijenosu nadležnosti u korist ESB-a u pogledu bonitetnog nadzora svih kreditnih institucija zakonodavac je svjesno otklonio dajući prednost rješenju koje je više u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.
- 52 U biti, tužitelj ističe da prije svega činjenice da ESB ima ovlasti neizravnog bonitetnog nadzora nad manje značajnim subjektima, koje uključuju, među ostalim, mogućnost donošenja uredbi i općih smjernica, zatim izravan nadzor u odnosu na navedene subjekte u pogledu zadaća navedenih u članku 4. stavku 1. točkama (a) i (c) temeljne uredbe, i, naposljetku, ovlast izvršavanja izravnog nadzora u pogledu određenih manje značajnih subjekata na temelju članka 6. stavka 5. točke (b) navedene uredbe, ne sprječavaju da se člankom 6. stavcima 4. i 6. te uredbe nacionalnim tijelima dodijeli nadležnost za izravan nadzor manje značajnih subjekata.
- 53 Suprotno tomu, ESB, koji Komisija podupire, smatra da mu je prenesena isključiva nadležnost za izvršavanje svih bonitetnih zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe, dok je samo provedba zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. točkama (b) i (d) do (i) temeljne uredbe u pogledu manje značajnih subjekata ostavljena nacionalnim tijelima, ali pod nadzorom ESB-a.

- 54 Opći sud, kao prvo, ističe da iz ispitivanja međudjelovanja koje postoji između odredaba članka 4. stavka 1. i odredaba članka 6. temeljne uredbe, a kako je objašnjeno u točkama 20. do 28. ove presude, proizlazi da se logika njihova odnosa sastoji u tome da se omogući da se isključive nadležnosti prenesene na ESB mogu provoditi u decentraliziranom okviru, umjesto da se podjelu ovlasti između ESB-a i nacionalnih tijela organizira prilikom izvršavanja zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. te uredbe. Isto tako, iz članka 6. stavka 4. drugog podstavka te iste uredbe nužno proizlazi da je samo ESB nadležan za utvrđivanje „posebnih okolnosti” u kojima bi se izravan nadzor subjekta koji bi trebao biti samo u njegovoj nadležnosti mogao dodijeliti nacionalnom tijelu.
- 55 Ovo utvrđenje potkrepljuju uvodne izjave temeljne uredbe.
- 56 Na prvom mjestu, iz uvodnih izjava 15. i 28. temeljne uredbe proizlazi da su samo zadaće izričito dodijeljene ESB-u isključene iz nadležnosti država članica i da je bonitetni nadzor financijskih institucija iz razloga različitih od onih navedenih u članku 4. stavku 1. navedene uredbe i dalje u nadležnosti država članica. Iz toga nužno proizlazi da su nadležnosti između ESB-a i nacionalnih tijela podijeljene u stadiju određivanja zadaća dodijeljenih ESB-u člankom 4. stavkom 1. temeljne uredbe.
- 57 Nadalje, valja istaknuti da iako se u uvodnoj izjavi 28. temeljne uredbe nalazi popis nadzornih zadaća koje trebaju ostati u nadležnosti nacionalnih tijela, ona ne sadržava niti jednu zadaću navedenu u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe. Osim toga, u navedenoj uvodnoj izjavi izravan nadzor manje značajnih subjekata nije prikazan kao da predstavlja izvršavanje nadležnosti koja pripada nacionalnim tijelima.
- 58 Kao drugo, valja primijetiti da je nadzor institucija koje su razvrstane kao „manje značajne” spomenut u uvodnim izjavama 38. do 40. temeljne uredbe, to jest izravno nakon uvodne izjave 37. iste uredbe, u kojoj je istaknuto da bi „nacionalna nadležna tijela trebala pomoći ESB-u u pripremi i provedbi svakog akta koji se odnosi na provođenje nadzornih zadaća ESB-a” i da bi „[t]o [...] osobito trebalo uključivati svakodnevnu procjenu stanja kreditnih institucija i provođenje s tim povezanih provjera na licu mjesta”. Tim se rasporedom uvodnih izjava temeljne uredbe nastoji ukazati na to da je Vijeće Europske unije izravan bonitetni nadzor koji provode nacionalna tijela u okviru SSM-a predvidjelo kao način pomoći ESB-u, a ne kao izvršavanje samostalne nadležnosti.
- 59 Na drugom mjestu, valja također istaknuti da ESB ostaje nositelj važnih ovlasti čak i u okolnostima u kojima nacionalna tijela izvršavaju nadzorne zadaće predviđene u članku 4. stavku 1. točkama (b) i (d) do (i) i da je postojanje takvih ovlasti pokazatelj podređenosti intervencije nacionalnih tijela kada provode navedene zadaće.
- 60 Tako, na temelju članka 6. stavka 5. točke (a) temeljne uredbe, ESB ima pravo izdavati „nadležnim nacionalnim tijelima [...] uredbe, smjernice ili općenite upute sukladno kojima nacionalna nadležna tijela provode zadaće iz članka 4. [navedene uredbe], isključujući stavak 1. točke (a) i (c), i donose nadzorne odluke”.
- 61 Iako je točno da ta podređenost ne uključuje mogućnost da ESB uputi pojedinačne smjernice nacionalnom tijelu, taj se nedostatak nadoknađuje mogućnošću koju nudi članak 6. stavak 5. točka (b) temeljne uredbe u vidu proglašavanja nacionalnog tijela nenadležnim za izravan bonitetni nadzor subjekta. U tom pogledu valja istaknuti da izrazi koje koristi ta odredba ukazuju na to da je za provedbu te ovlasti nužna široka diskrecijska ovlast dodijeljena ESB-u jer je pojašnjeno da „ako je potrebno, u cilju osiguranja dosljedne primjene visokih standarda nadzora, ESB može u svakom trenutku, na vlastitu inicijativu nakon savjetovanja sa nacionalnim nadležnim tijelima ili na zahtjev nacionalnog nadležnog tijela, odlučiti da će sam izravno preuzeti nadležnost za jednu ili više kreditnih institucija iz stavka 4.”.

- 62 Na trećem mjestu, isključivost nadležnosti dodijeljenih ESB-u proizlazi također iz usporedbe odredaba koje omogućuju prilagodbu kriterija za podjelu uloga između ESB-a i nacionalnih tijela u vezi s veličinom nadziranog subjekta. Dok je iz razloga izloženih u točki 61. ove presude člankom 6. stavkom 5. točkom (b) temeljne odredbe predviđena široka mogućnost da ESB proglasi nacionalno tijelo nenadležnim, članak 6. stavak 4. drugi podstavak te iste uredbe upotrebljava, naprotiv, restriktivniju formulaciju „posebnih okolnosti” kako bi se predvidjela mogućnost da izravan nadzor subjekta koji bi trebalo razvrstati kao „značajan” bude dodijeljen nacionalnom tijelu, a ESB-u dodjeljuje isključivu nadležnost za određivanje njegova sadržaja.
- 63 Iz svega prethodnog proizlazi da je Vijeće prenijelo na ESB isključivu nadležnost u pogledu zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe i da je jedini cilj članka 6. te iste uredbe omogućiti u okviru SSM-a decentraliziranu provedbu te nadležnosti od strane nacionalnih tijela pod nadzorom ESB-a u odnosu na manje značajne subjekte i u pogledu zadaća predviđenih u članku 4. stavku 1. točkama (b) i (d) do (i) temeljne uredbe pri čemu se ESB-u dodjeljuje isključiva nadležnost za određivanje sadržaja pojma „posebnih okolnosti” u smislu članka 6. stavka 4. drugog podstavka te iste uredbe koja je provedena donošenjem članaka 70. i 71. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 64 Taj se zaključak ne može pobiti suprotnom argumentacijom tužitelja. To vrijedi posebno za okolnost da je umetanje članka 6. u temeljnu uredbu predstavljalo izmjenu Komisijina prvotnog prijedloga od strane Vijeća. Iako takva izmjena može biti pokazatelj namjere Vijeća da nacionalna tijela budu povezana s provedbom navedenih zadaća, ona ne dopušta izvođenje nikakva zaključka da se nadležnost za bonitetni nadzor zadržava u korist nacionalnih tijela i to s obzirom na određene zadaće predviđene u članku 4. stavku 1. temeljne uredbe. Što se tiče izjava odgovornih osoba iz politike i uprave koje je tužitelj naveo, radi se samo o izražavanju osobnih mišljenja.

2) Tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u skladu s načelom supsidijarnosti

- 65 Iz ispitivanja nadležnosti prenesenih temeljnom uredbom na ESB proizlazi da se argumentaciju tužitelja ne može prihvatiti u slučaju u kojem bi istu trebalo shvatiti kao da se zasniva na tumačenju članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u skladu s načelom supsidijarnosti. Iako, kada je primjenjivo, to načelo podrazumijeva osobito provjeru, može li se cilj predloženog djelovanja na bolji način ostvariti na razini Unije ili se takav cilj može ostvariti jednako djelotvorno na nacionalnoj razini, valja podsjetiti da iz članka 5. stavka 3. UEU-a proizlazi da se to načelo primjenjuje samo u područjima koja nisu u isključivoj nadležnosti Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 18. lipnja 2015., Estonija/Parlament i Vijeće, C-508/13, EU:C:2015:403, t. 44. i navedenu sudsku praksu). Stoga je to načelo irelevantno za tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u ili članka 6. stavka 4. temeljne uredbe, koji se iz razloga izloženih u točkama 50. do 63. ove presude, tiču jedino načina decentraliziranog izvršavanja isključive nadležnosti ESB-a.

3) Tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u skladu s načelom proporcionalnosti

- 66 Prema članku 5. stavku 4. UEU-a, na temelju načela proporcionalnosti, sadržaj i oblik djelovanja Unije ne prekoračuje ono što je nužno za ostvarivanje ciljeva Ugovora. Institucije primjenjuju načelo proporcionalnosti kako je utvrđeno u Protokolu o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti priloženom Ugovoru o FEU-u.
- 67 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, načelo proporcionalnosti, koje je dio općih načela prava Unije, zahtijeva da akti institucija Unije mogu ostvariti legitimne ciljeve koje slijedi zakonodavstvo o kojem je riječ i da ne prekoračuju granice onoga što je nužno za postizanje tih ciljeva, pri čemu, u slučaju kada postoji izbor između više prikladnih mjera, valja upotrijebiti najmanje ograničavajuću, a uzrokovane nepovoljnosti ne smiju biti neproporcionalne u odnosu na ciljeve koje se želi postići (vidjeti presudu od 4. svibnja 2016., Philip Morris Brands i dr., C-547/14, EU:C:2016:325, t. 165. i navedenu sudsku praksu).

- 68 Valja također podsjetiti da ocjena proporcionalnosti mjere treba biti u skladu s poštovanjem margine prosudbe koja je možda priznata institucijama Unije prilikom njezina donošenja (vidjeti presudu od 12. prosinca 2006., Njemačka/Parlament i Vijeće, C-380/03, EU:C:2006:772, t. 145. i navedenu sudsku praksu).
- 69 Tužitelj u biti smatra da zahtjev nužnosti djelovanja Unije, koji u načelu proizlazi iz načela proporcionalnosti, podrazumijeva da se isključive nadležnosti Unije provodi na način kojim se ostavlja najširi prostor za izvršavanje nacionalnih nadležnosti.
- 70 U potporu svojoj argumentaciji on se poziva na mišljenje nezavisne odvjetnice J. Kokott u predmetu Toshiba Corporation i dr. (C-17/10, EU:C:2011:552, t. 90.) u kojemu je temeljni i ustavni značaj načela proporcionalnosti u sustavu Ugovora bio istaknut u svrhu zaključka da ujednačena primjena prava tržišnog natjecanja Unije ne zahtijeva da se tijelima država članica nadležnima za zaštitu tržišnog natjecanja trajno i konačno zabrani primjena njihova nacionalnog zakonodavstva o zabranjenim sporazumima stoga što je bilo dovoljno preuzeti tu nadležnost od njih tijekom postupka koji je Komisija pokrenula i obvezati ih da poštuju odluku Komisije nakon završetka postupka.
- 71 U tom pogledu valja utvrditi da je takva analiza istaknuta u pravnom kontekstu koji nije usporediv s onim u ovom slučaju.
- 72 Naime, tamo je bila riječ o utjecaju koji je Komisijino izvršavanje nadležnosti u pogledu provedbe prava tržišnog natjecanja Unije imalo na primjenu nacionalnog prava tržišnog natjecanja od strane nacionalnih tijela nadležnih za zaštitu tržišnog natjecanja. Međutim, u ovom slučaju iz razloga iznesenih u točkama 50. do 64. ove presude, nacionalna tijela djeluju na osnovi SSM-a u okviru decentralizirane provedbe isključive nadležnosti Unije, a ne u okviru izvršavanja nacionalne nadležnosti.
- 73 Stoga, jedina nadležnost na koju može utjecati izravan bonitetni nadzor od strane ESB-a jest načelna nadležnost država članica za provedbu prava Unije u svojem pravnom poretku, koja je utvrđena u članku 291. stavku 1. UFEU-a. Naime, ta odredba podsjeća da je prema institucionalnom sustavu Unije i pravilima kojima su uređeni odnosi između Unije i njezinih država članica, na ovim potonjima da u izostanku suprotne odredbe prava Unije, osiguraju na svojem području provedbu prava Unije (vidjeti u tom smislu i po analogiji presudu od 23. studenoga 1995., Nutral/Komisija, C-476/93 P, EU:C:1995:401, t. 14.).
- 74 Međutim, valja utvrditi da zadržavanje te nadležnosti ne može podrazumijevati tumačenje članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u u smislu koji tužitelj iznosi, to jest kao da u pogledu institucije koja je razvrstana kao značajna s obzirom na kriterije utvrđene u članku 6. stavku 4. temeljne uredbe, nalaže provjeru od slučaja do slučaja može li se njezine ciljeve isto tako postići izravnim nadzorom od strane nacionalnih tijela.
- 75 Naime, to bi tumačenje dovelo do toga da se ravnotežu iz temeljne uredbe dovede u pitanje jer bi zahtijevala da se od slučaja do slučaja ispita, treba li, unatoč primjeni kriterija iz članka 6. stavka 4. temeljne uredbe, značajna institucija biti obuhvaćena izravnim nadzorom od strane nacionalnih tijela iz razloga što ona mogu lakše postići ciljeve temeljne uredbe.
- 76 Valja utvrditi da bi takvo ispitivanje bilo u izravnoj suprotnosti s dvama elementima koji imaju temeljnu ulogu u logici članka 6. stavka 4. temeljne uredbe, to jest, s jedne strane, s načelom da su značajne institucije obuhvaćene samo nadzorom od strane ESB-a i, s druge strane, postojanjem preciznih alternativnih kriterija pomoću kojih se financijsku instituciju može razvrstati kao značajnu. Među njima se u članku 6. stavku 4. drugom podstavku točki i. nalazi prag od 30 milijardi eura ukupne vrijednosti imovine razmatrane financijske institucije, što je kriterij koji tužitelj ispunjava.

- 77 U svakom slučaju valja istaknuti da je osnivanjem SSM-a zakonodavac uzimanje u obzir uloge država članica prilikom provedbe prava Unije uskladio s ispunjavanjem ciljeva temeljne uredbe iz članka 6. navedene uredbe.
- 78 S jedne strane, kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 13. i 15. temeljne uredbe, ona je, među ostalim, namijenjena zaštiti stabilnosti financijskog sustava Unije provedbom posebnih zadata u vezi s politikama nadzora kreditnih institucija, što čini zadatke koje ESB kao središnja banke europodručja može provoditi s visokim stupnjem stručnosti u pitanjima makroekonomske i financijske stabilnosti.
- 79 S druge strane, temeljna uredba, iako daleko od toga da isključuje države članice iz izvršavanja bonitetnih zadata prenesenih na ESB, iste povezuje s njime tako da u okviru SSM-a i putem svojeg članka 6. stavaka 4. i 6., dopušta da se većinu zadata predviđenih u njezinu članku 4. stavku 1. u pogledu manje značajnih subjekata provodi decentralizirano.
- 80 Iz svega prethodno iznesenog proizlazi da članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u, po tome što upućuje na „posebn[e] i činjeničn[e] okolnosti koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela temeljne [u]redbe i, naročito, potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora”, treba shvatiti na način da upućuje samo na posebne činjenične okolnosti koje podrazumijevaju da je izravnim bonitetnim nadzorom od strane nacionalnih tijela lakše ostvariti ciljeve i načela temeljne uredbe i, osobito, zadovoljiti potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda bonitetnog nadzora.
- 81 Iz toga proizlazi da ESB nije počinio navodnu pogrešku koja se tiče prava zaključivši u biti da primjena članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u može dovesti do toga da se tužitelja ne razvrsta kao značajan subjekt samo pod uvjetom da je dokazano da se izravnim bonitetnim nadzorom od strane njemačkih tijela moglo lakše zajamčiti ciljeve temeljne uredbe nego nadzorom od strane ESB-a.
- 82 Taj zaključak na opovrgava argumentacija tužitelja koja se temelji na tome da ESB u drugim odlukama koje su dovele do prerazvrstavanja nije primijenio kriterije na koje se pozvao u pobijanoj odluci.
- 83 Naime, u slučaju u kojem bi takva argumentacija bila istaknuta radi dokazivanja da je ESB pogrešno odbio ispitati je li izravan bonitetni nadzor od strane nadzornih tijela bio dovoljan za postizanje ciljeva temeljne uredbe, nju bi odmah trebalo odbiti jer je zaključeno da prilikom tumačenja članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u ESB nije počinio pogrešku koja se tiče prava.
- 84 Tu se argumentaciju ne može prihvatiti niti u slučaju u kojem bi je trebalo shvatiti kao da se njome u biti ističe povreda načela jednakog postupanja na štetu tužitelja. Dovoljno je podsjetiti da se poštovanje načela jednakog postupanja mora uskladiti s poštovanjem načela zakonitosti, što pretpostavlja da se nitko ne može u svoju korist pozvati na nezakonitost počinjenu u korist trećega (vidjeti u tom smislu presudu od 14. travnja 2011., Visa Europe i Visa International Service/Komisija, T-461/07, EU:T:2011:181, t. 219. i navedenu sudsku praksu). Tako, pod pretpostavkom da je ESB pogrešno proveo razvrstavanje subjekata na koje se tužitelj poziva, takva pogreška ne utječe na osnovanost pobijane odluke kojom se tužitelja odbija prerazvrstati kao „manje značajan” subjekt.
- 85 Ovaj prigovor stoga treba odbiti.

c) Prigovor koji se temelji na neispitivanju posebnih i činjeničnih okolnosti i ciljeva temeljne uredbe

- 86 Tužitelj u biti prigovara ESB-u da je prikladnost razvrstavanja njega kao značajnog subjekta utvrdio neovisno o ispitivanju posebnih i činjeničnih okolnosti te bez uzimanja u obzir ciljeva i načela temeljne uredbe.

- 87 U tom pogledu valja istaknuti da se u svrhu zahtjeva za preispitivanje odluke od 1. rujna 2014., tužitelj isključivo oslonio na svoju argumentaciju o navodnoj dostatnosti izvršavanja bonitetnog nadzora od strane njemačkih tijela s obzirom na njegov navodno nizak profil rizika.
- 88 Naime, iz dopisa tužitelja od 10. srpnja 2014. i od 6. listopada 2014. proizlazi da je njegova argumentacija bila isključivo zasnovana na nepostojanju nužnosti bonitetnog nadzora od strane ESB-a u svrhu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora, a da u njima nije istaknuta činjenica da bi bolje bilo postići te ciljeve nacionalnim nadzorom.
- 89 Stoga je ESB s obzirom na tekst članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u mogao opravdano smatrati takvu argumentaciju irelevantnom pri čemu ne bi bilo potrebno ispitati postoje li činjenične okolnosti koje je tužitelj naveo ili provjeriti je li se nadzorom od strane njemačkih tijela moglo ispuniti ciljeve temeljne uredbe.
- 90 Ovaj se prigovor stoga može samo odbiti.

d) Prigovor koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava počinjenoj prilikom tumačenja pojma „posebnih okolnosti”

- 91 Tužitelj također prigovara ESB-u da je proveo „ispitivanje na dvostrukoj razini” time što je smatrao da su, s jedne strane, trebale postojati posebne okolnosti i da, s druge strane, one dovode do toga da je bonitetni nadzor od strane ESB-a neprikladan, a što je suprotno tekstu članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 92 Valja podsjetiti da u skladu s člankom 70. stavkom 1. Okvirne uredbe o SSM-u „[p]osebne okolnosti, kako je navedeno u drugom i petom podstavku članka 6. stavka 4. temeljne [u]redbe [...] postoje u slučaju postojanja posebnih i činjeničnih okolnosti koje čine razvrstavanje nadziranog subjekta kao značajnog neprikladnim, uzimajući u obzir ciljeve i načela Uredbe o SSM-u i, naročito, potrebu osiguravanja dosljedne primjene visokih standarda nadzora”.
- 93 U članku 71. stavku 1. Okvirne uredbe o SSM-u pojašnjeno je da se „[p]ostoj[anje] [...] posebn[ih] okolnosti koje opravdavaju razvrstavanje subjekta kao manje značajnog nadziranog subjekta, a koji bi inače bio značajni nadzirani subjekt, određuje [...] od slučaja do slučaja a posebno za predmetni nadzirani subjekt ili dotičnu nadziranu grupu, ali ne za kategorije nadziranih subjekata”.
- 94 Iz tih dviju odredaba nužno proizlazi da postojanje posebnih okolnosti treba ispitati s obzirom na činjenične okolnosti koje su svojstvene nadziranom subjektu.
- 95 U pobijanoj odluci ESB je zaključio da „čak i u slučaju da ESB smatra da se posebne okolnosti na koje se upućuje u članku 6. stavku 4. [temeljne] uredbe može primijeniti na nadzirani subjekt, još uvijek bi bilo na ESB-u da provjeri može li se takvim posebnim okolnostima opravdati razvrstavanje subjekta kao manje značajnog”.
- 96 Valja utvrditi da bi odlomak iz pobijane odluke naveden u točki 95. ove presude bio pravno pogrešan ako bi ga trebalo shvatiti na način da se njime miješaju pojam „činjenične i posebne okolnosti” koji se nalazi u članku 70. stavku 1. Okvirne uredbe o SSM-u i koji se primjenjuje u svrhu zaključka je li razvrstavanje subjekta kao značajnog neprikladno, i pojam „posebne okolnosti” koji je upotrijebljen u članku 6. stavku 4. temeljne uredbe i koji članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u treba objasniti.

- 97 Naime, takvim bi rasuđivanjem ESB kao zasebne uvjete izdvojio dokazivanje postojanja „posebnih okolnosti” i primjenu članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u. Iz toga bi proizlazilo da posebne okolnosti u smislu članka 6. stavka 4. temeljne uredbe ne omogućuju same po sebi da se opravda prerazvrstavanje subjekta iz „značajnog” u „manje značajan”. Također bi bilo nužno da su ispunjeni kriteriji iz članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 98 Logika prema kojoj su te dvije odredbe oblikovane jest drukčija. Postojanje posebnih okolnosti dostatno je da opravda prerazvrstavanje subjekta. Međutim, radi provjere njihova postojanja valja primijeniti članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 99 Taj bi odlomak pobijane odluke stoga sadržavao pogrešku koja se tiče prava, koja, međutim, ne bi utjecala na njezinu zakonitost jer navedeni odlomak treba smatrati dopunskim razlogom, što dokazuje korištenje kondicionala. Naime, ESB ne priznaje postojanje „posebnih okolnosti”, nego samo daje svoje mišljenje o utjecaju koji bi prisutnost takvih okolnosti mogla imati pod pretpostavkom da one postoje. Taj prigovor stoga treba u svakom slučaju odbiti.
- 100 S obzirom na sve izneseno, valja odbiti prvi tužbeni razlog.

B. Drugi tužbeni razlog koji se temelji na postojanju očitih pogrešaka u ocjeni činjenica

- 101 Tužitelj smatra da pobijana odluka sadržava očite pogreške u ocjeni.
- 102 Na prvom mjestu, izravan bonitetni nadzor od strane ESB-a nije nužan za postizanje ciljeva temeljne uredbe, to jest za osiguravanje stabilnosti financijskih tržišta, sigurnosti i snage kreditnih institucija i zaštite štediša. Na drugom mjestu, izravan bonitetni nadzor od strane ESB-a nije potreban da se osigura dosljedna primjena visokih standarda bonitetnog nadzora. Na trećem mjestu, izravan bonitetni nadzor od strane ESB-a nije potreban niti u pogledu drugih ciljeva temeljne uredbe. Na četvrtom mjestu, izravan bonitetni nadzor tužitelja od strane nacionalnog tijela u skladu je s načelima temeljne uredbe. Na petom mjestu, pobijana odluka sadržava očite pogreške u ocjeni čak i s aspekta kriterija pogrešne ocjene koji je ESB primijenio.
- 103 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.
- 104 Na početku valja istaknuti da bit argumentacije koju je tužitelj iznio u okviru ovog tužbenog razloga počiva na pretpostavci da bi se ciljeve temeljne uredbe i dosljednu primjenu visokih standarda bonitetnog nadzora moglo postići izravnim nadzorom od strane njemačkih tijela. Naime, tužitelj nastoji u svojim pismenima dokazati da je bilo očito pogrešno zadržati razvrstavanje subjekta kao značajnog s obzirom na izostanak nužnosti bonitetnog nadzora od strane ESB-a.
- 105 Valja utvrditi da je takva argumentacija irelevantna stoga što se, iz razloga izloženih prilikom ispitivanja prvog tužbenog razloga, članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u ne može tumačiti kao da uključuje uvjet ispitivanja nužnosti izravnog bonitetnog nadzora subjekta kojeg treba razvrstati kao „značajnog” s obzirom na članak 6. stavak 4. temeljne uredbe.
- 106 Tužitelj tek podredno ističe da „pobijana odluka sadržava očite pogreške u ocjeni čak i primjenom ESB-ova pogrešnog kriterija za ocjenu”.
- 107 U potporu toj tvrdnji tužitelj se poziva, na prvom mjestu, na sadržaj svojih dopisa od 10. srpnja 2014. i od 6. listopada 2014.
- 108 Međutim, iz razloga već izloženih u točkama 87. do 89. ove presude, valja istaknuti da tužitelj tamo nije naveo da se ciljeve temeljne uredbe može bolje postići nacionalnim nadzorom nego izravnim nadzorom od strane ESB-a.

- 109 Na drugom mjestu, u replici tužitelj ističe u bitnome da se bonitetnim nadzorom od strane njemačkih tijela može bolje osigurati cilj dosljedne primjene visokih standarda bonitetnog nadzora na koji upućuje članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u. Primjećuje u tom pogledu da podliježe različitim propisima, to jest ne samo Uredbi (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL 2013., L 176, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 13., str. 3.), kako je ispravljena (SL 2013., L 208., str. 68. i SL 2013., L 321, str. 6.) i njemačkom Zakonu o organizaciji bankarskog sektora, ali i Zakonu o regionalnoj kreditnoj banci savezne zemlje Baden-Württemberg, kao i više nadzornih tijela, to jest ne samo Bundesanstaltu für Finanzdienstleistungsaufsicht (Bafin) (Savezna agencija za nadzor financijskih usluga, Njemačka), Bundesbanku (Savezna banka, Njemačka) i ESB-u, nego i Ministarstvu financija savezne zemlje Baden-Württemberg.
- 110 Tako u biti tužitelj smatra da raznovrsnost pravnih okvira i nadzornih tijela koji ograničavaju njegovu djelatnost znači da nacionalna tijela mogu bolje međusobno surađivati nego s ESB-om kako bi se osiguralo dosljednu primjenu visokih standarda bonitetnog nadzora.
- 111 U tom pogledu dovoljno je primijetiti da tužitelj ne ističe postojanje nikakvog sporazuma ili suradnje između tijela savezne zemlje Baden-Württemberg i njemačkih tijela koji bi njihovu suradnju učinili lakšom nego s ESB-om.
- 112 Stoga, ovaj tužbeni razlog valja odbiti.

C. Treći tužbeni razlog koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja

- 113 Tužitelj smatra da je ESB prilikom donošenja pobijane odluke povrijedio svoju obvezu obrazlaganja. Podsjeća da obveza obrazlaganja pobijane odluke proizlazi iz članka 33. stavka 2., članka 39. stavka 1. i članka 44. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u i iz članka 22. stavka 2. drugog podstavka temeljne uredbe te članka 296. drugog stavka UFEU-a.
- 114 Na prvom mjestu, obrazloženje pobijane odluke je nedosljedno i proturječno što onemogućava da se utvrdi koji je kriterij ESB primijenio. Tumačenje koje ESB zagovara u svojim pismenima u pogledu pojma „neprikladnosti” ne postoji u pobijanoj odluci te je ono samo u svakom slučaju proturječno.
- 115 Na drugom mjestu, tužitelj smatra da se obrazloženje pobijane odluke svodi na iznošenje pukih tvrdnji i nepotkrijepljenih nijekanja. On osobito prigovara ESB-u da nije opravdao svoju tvrdnju prema kojoj nepostojanje rizika za stabilnost tržišta ili vjerovnike ne predstavlja posebnu okolnost. Isto tako, u pobijanoj se odluci ne objašnjava zašto se nadzorom od strane njemačkih tijela ne mogu bolje ispuniti ciljevi temeljne uredbe.
- 116 Na trećem mjestu, tužitelj prigovara ESB-u da nije ispitao argumente koje je on iznio tijekom upravnog postupka i koji se temelje na postojanju posebnih i činjeničnih okolnosti koje razvrstavanje njega kao značajnog subjekta čine neprikladnim. Smatra da se detaljno objašnjenje razloga zbog kojih te argumente ESB nije smatrao relevantnima tim više nameće što on raspolaže marginom prosudbe prilikom primjene članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u. Takvo objašnjenje ne proizlazi niti iz pobijane odluke niti iz njezina konteksta.
- 117 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.
- 118 Prema članku 22. stavku 2. drugom podstavku temeljne uredbe, u odlukama ESB-a navode se razlozi na kojima se one temelje.

- 119 Na temelju članka 33. stavaka 1. i 2. Okvirne uredbe o SSM-u, nadzornoj odluci ESB-a prileži obrazloženje te odluke. Obrazloženje sadržava značajne činjenice i pravne razloge na kojima je utemeljena nadzorna odluka ESB-a.
- 120 U članku 39. stavku 1. iste okvirne uredbe o SSM-u određeno je da se „[n]adzirani subjekt smatra [...] značajnim nadziranom subjektom ako ESB tako utvrdi u odluci ESB-a upućenoj odgovarajućem nadziranom subjektu [...], u kojoj obrazlaže razloge na kojima je takva odluka utemeljena”.
- 121 Valja istaknuti da u tekstu temeljne uredbe i Okvirne uredbe o SSM-u takve odredbe samo podsjećaju na obvezu obrazlaganja kojoj podliježu institucije i tijela Unije na temelju članka 296. drugog stavka UFEU-a.
- 122 Obveza obrazlaganja predviđena u članku 296. UFEU-a predstavlja bitan postupovni zahtjev koji treba razlikovati od pitanja osnovanosti razlogâ koje čini dio materijalne zakonitosti spornog akta (vidjeti presudu od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 114. i navedenu sudsku praksu).
- 123 Iz te perspektive, s jedne strane, obrazloženje koje zahtijeva članak 296. UFEU-a treba biti prilagođeno prirodi akta o kojem je riječ i iz njega treba jasno i nedvosmisleno slijediti ocjena institucije koja je autor akta, tako da zainteresirane osobe mogu utvrditi razloge za donesenu odluku i da nadležni sud može izvršiti sudski nadzor. U slučaju obrazloženja, pogotovo pojedinačnih odluka, obveza obrazlaganja istih ima za cilj, osim omogućavanja sudskog nadzora, također i pružiti zainteresiranim osobama dovoljnu količinu informacija kako bi mogli ustanoviti sadržava li odluka eventualno neku pogrešku koja bi dozvolila da joj se osporava valjanost (vidjeti presudu od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 115. i navedenu sudsku praksu).
- 124 S druge strane, obveza obrazlaganja mora se ocijeniti vodeći računa o okolnostima slučaja, osobito o sadržaju akta u pitanju, prirodi razloga koji su navedeni i interesu koji bi adresati akta ili druge osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogli imati za dobivanje objašnjenja. Ne zahtijeva se da se u obrazloženju navedu svi relevantni činjenični i pravni elementi, s obzirom na to da se pitanje ispunjava li obrazloženje nekog akta zahtjeve iz članka 296. UFEU-a mora ocijeniti ne samo u odnosu na njegov sadržaj, nego i u odnosu na njegov kontekst i sva pravna pravila koja uređuju predmetno područje (vidjeti presudu od 11. srpnja 2013., Ziegler/Komisija, C-439/11 P, EU:C:2013:513, t. 116. i navedenu sudsku praksu).
- 125 U ovom slučaju valja istaknuti da je mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja dio istog konteksta kao i pobijana odluka i može ga se stoga na temelju sudske prakse navedene u točki 124. ove presude uzeti u obzir u svrhu ocjene je li obrazloženje navedene odluke dovoljno.
- 126 Naime, članak 24. temeljne uredbe, naslovljen „Administrativni odbor za preispitivanja”, određuje u svojem stavku 1. da „ESB osniva Administrativni odbor za preispitivanja u svrhu provođenja internog administrativnog preispitivanja odluka koje ESB donosi obavljajući ovlasti koje mu dodjeljuje ova Uredba nakon zahtjeva [u tom smislu]” i da se „[o]pseg internog administrativnog preispitivanja odnosi na postupovnu i materijalnu usklađenost tih odluka s ovom Uredbom”. Na temelju stavka 7. tog istoga članka predviđeno je kako slijedi:

„Nakon što odluči o prihvatljivosti preispitivanja, Administrativni odbor za preispitivanja izražava mišljenje unutar razdoblja koje ovisi o hitnosti predmeta, a najkasnije dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva i prosljeđuje slučaj za pripremu novog nacrtâ odluke nadzornom odboru. Nadzorni odbor u obzir uzima mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja i odmah podnosi novi nacrt odluke Upravnom vijeću. Novi nacrt odluke ukida prvotnu odluku, zamjenjuje je odlukom jednakog sadržaja ili je zamjenjuje s izmijenjenom odlukom. Smatra se da je novi nacrt odluke donesen ako se Upravno vijeće ne usprotivi u roku od najviše deset radnih dana.”

- 127 Iz toga nužno proizlazi da stoga što je pobijanom odlukom odlučeno sukladno prijedlogu koji se nalazi u mišljenju Administrativnog odbora za preispitivanja, ista predstavlja nastavak navedenog mišljenja te se objašnjenja koja se u njoj nalaze mogu uzeti u obzir u svrhu ispitivanja je li pobijana odluka dovoljno obrazložena.
- 128 Na prvom mjestu, iz razloga izloženih u točkama 31. do 32. ove presude, i suprotno onomu što tužitelj smatra, iz objedinjenog tumačenja pobijane odluke i mišljenja Administrativnog odbora za preispitivanja proizlazi da je, s jedne strane, ESB zaključio da „posebne okolnosti” mogu postojati samo pod uvjetom da se ciljeve temeljne uredbe može bolje osigurati izravnim bonitetnim nadzorom od strane nacionalnih tijela i da, s druge strane, tužitelj nije dokazao da je u pogledu njega taj uvjet ispunjen. Valja također istaknuti da mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja i pobijana odluka sadržavaju sažetak tužiteljevih argumenata.
- 129 Nadalje, valja utvrditi da analiza prvog tužbenog razloga potvrđuje da je tužitelj bio u mogućnosti shvatiti rasuđivanje ESB-a jer ga je osporio u okviru navedenog tužbenog razloga, a Opći sud provesti nadzor zakonitosti u pogledu osnovanosti razloga pobijane odluke.
- 130 Na drugom mjestu, što se tiče tužiteljeva navoda koji se temelji na nedostatnosti odgovora na argumentaciju koju je iznio tijekom upravnog postupka, iz točaka 87. do 89. i 107. do 108. ove presude proizlazi da se tijekom navedenog postupka tužitelj ograničio na pokušaj dokazivanja toga da izravni bonitetni nadzor od strane ESB-a nije nužan iz razloga što je nadzor od strane njemačkih tijela dovoljan za ostvarivanje ciljeva temeljne uredbe, a da nije pokušao dokazati da se njime bolje ostvaruju navedeni ciljevi. Stoga, što se tiče argumentacije koja je očito irelevantna u pogledu tumačenja kojemu je ESB dao prednost, njega se ne može smatrati dužnim iznijeti detaljno obrazloženje razloga njegova odbijanja jer ga tužitelj lako može razaznati iz pobijane odluke i mišljenja Administrativnog odbora za preispitivanja.
- 131 Na trećem mjestu, što se tiče tužiteljeva prigovora koji se temelji na proturječnosti obrazloženja pobijane odluke, točno je doduše da obrazloženje nekog akta treba biti logično i da ne smije sadržavati unutarnje proturječnosti koje bi otežale dobro razumijevanje razloga na kojima se taj akt temelji (presuda od 29. rujna 2011., Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, t. 151.).
- 132 Međutim, valja utvrditi da obrazloženje pobijane odluke ne sadržava navodnu proturječnost.
- 133 S jedne strane, iz razloga izloženih u točkama 31. do 34. ove presude, i suprotno onomu što tužitelj izgleda smatra, ne postoji proturječnost između, s jedne strane, navođenja u mišljenju Administrativnog odbora za preispitivanja činjenice da postojanje „posebnih okolnosti” podrazumijeva da se ciljeve temeljne uredbe, a osobito potrebu za osiguravanje dosljedne primjene visokih standarda nadzora može bolje osigurati izravnim nadzorom od strane nacionalnih tijela, i, s druge strane, upućivanja u pobijanoj odluci na činjenicu da izravni nadzor tužitelja od strane ESB-a mora biti suprotan ciljevima temeljne uredbe da se primijeni članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 134 S druge strane, što se tiče proturječnosti obrazloženja pobijane odluke zbog toga što se njime pretpostavlja da postojanje posebnih okolnosti nije dostatno da se opravda primjena članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u, u točki 99. ove presude istaknuto je da se taj razlog pobijane odluke tamo nalazi samo kao dopunski razlog. Taj odlomak stoga nije sprječavao dobro razumijevanje kriterija koji je ESB primijenio u pobijanoj odluci.
- 135 Iz prethodno iznesenog proizlazi da je pobijana odluka u dovoljnoj mjeri obrazložena.
- 136 Treći tužbeni razlog stoga treba odbiti.

D. Četvrti tužbeni razlog koji se temelji na zlouporabi ovlasti koju je ESB počinio zbog nezakonita neizvršavanja svoje diskrecijske ovlasti

- 137 Tužitelj prigovara ESB-u da u odnosu na njega nije iskoristio svoju diskrecijsku ovlast prilikom primjene članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u što predstavlja zlouporabu ovlasti. Primjećuje da ta odredba ne sadržava taksativan popis razloga koje ESB može uzeti u obzir. Stoga je on u pobijanoj odluci pogrešno zaključio da je argumentacija koju je tužitelj iznio dovela do toga da se u obzir uzmu razlozi koji nisu predviđeni navedenom uredbom.
- 138 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.
- 139 Doduše, iz sudske prakse proizlazi da kada je instituciji povjerena diskrecijska ovlast, ona mora izvršavati tu ovlast u cijelosti (vidjeti u tom smislu presude od 14. srpnja 2011., *Freistaat Sachsen/Komisija*, T-357/02 RENV, EU:T:2011:376, t. 45. i od 10. srpnja 2012., *Smurfit Kappa Group/Komisija*, T-304/08, EU:T:2012:351, t. 90.). Tako, tvorac akta treba biti u stanju pred sudom Unije dokazati da je pri donošenju akta stvarno izvršavao svoje diskrecijske ovlasti, što podrazumijeva uzimanje u obzir svih relevantnih elemenata i okolnosti slučaja koji taj akt namjerava regulirati (presuda od 7. rujna 2006., *Španjolska/Vijeće*, C-310/04, EU:C:2006:521, t. 122.).
- 140 Međutim, ovdje valja podsjetiti, kao što je to istaknuto u točkama 87. do 89. ove presude, da se argumentacija koju je tužitelj iznio tijekom upravnog postupka isključivo odnosila na dokazivanje da se ciljeve temeljne uredbe može postići izravnim nadzorom tužitelja od strane nacionalnih tijela te da je takva argumentacija iz razloga iznesenih prilikom analize prvog tužbenog razloga irelevantna u okviru primjene članka 70. stavka 1. Okvirne uredbe o SSM-u.
- 141 Stoga se ESB-u ne može prigovoriti da nije izvršavao svoju diskrecijsku ovlasti kada je odmah odbio irelevantnu dokumentaciju.
- 142 Stoga četvrti tužbeni razlog valja odbiti.

E. Peti tužbeni razlog koji se temelji na povredi obveze ESB-a da ispita i uzme u obzir sve relevantne okolnosti slučaja

- 143 Tužitelj podsjeća da na temelju članka 28. stavka 2. Okvirne uredbe o SSM-u, ESB treba uzeti u obzir sve relevantne okolnosti. On se također poziva na obvezu ESB-a da pažljivo i nepristrano ispita i uzme u obzir sve relevantne činjenične i pravne elemente predmetnog slučaja, koja proizlazi iz prava na dobru upravu utvrđenog u članku 41. stavku 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.
- 144 Tužitelj prigovara ESB-u da nije uzeo u obzir okolnosti glede, kao prvo, praktične nemogućnosti da postane insolventan, kao drugo, toga da nije ispunjavao niti jedan od kriterija iz članka 6. stavka 4. temeljne uredbe, uz iznimku kriterija veličine, i, kao treće, toga da bonitetni nadzor koji su provodila njemačka tijela nije u prošlosti pokazivao nedostatke.
- 145 ESB, koji Komisija podupire, zahtijeva da se ovaj tužbeni razlog odbije.
- 146 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da kad institucije Unije raspolažu diskrecijskom ovlašću, poštovanje prava koje jamči pravni poredak Unije u upravnim postupcima je od temeljne važnosti.
- 147 Doduše, među jamstvima koja u upravnim postupcima pruža pravni poredak Unije nalazi se osobito pravo na dobru upravu utvrđeno u članku 41. Povelje o temeljnim pravima koje obuhvaća obvezu nadležne institucije da pažljivo i nepristrano ispita sve elemente relevantne za predmetni slučaj (presuda od 30. rujna 2003., *Atlantic Container Line i dr./Komisija*, T-191/98 i T-212/98 do T-214/98, EU:T:2003:245, t. 404.).

- 148 Na tu se obvezu podsjeća u članku 28. stavku 2. Okvirne uredbe o SSM-u jer je određeno da „[u] svojoj procjeni, ESB uzima u obzir sve bitne okolnosti”.
- 149 Međutim, iz razloga analognih onima iznesenima u točki 140. ove presude, dovoljno je istaknuti da su okolnosti – za koje je ESB-u prigovoreno da ih nije uzeo u obzir – bile irelevantne s obzirom na članak 70. stavak 1. Okvirne uredbe o SSM-u i da se stoga ne može s uspjehom prigovoriti ESB-u da takve okolnosti nije uzeo u obzir prilikom primjene te odredbe.
- 150 Peti tužbeni razlog treba dakle odbiti, a posljedичno i tužbu u cijelosti.

IV. Troškovi

- 151 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da u ovom slučaju tužitelj nije uspio u postupku, valja mu naložiti snošenje vlastitih troškova i troškova ESB-a, sukladno njegovu zahtjevu.
- 152 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove. Komisija će stoga snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (četvrto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Landeskreditbank Baden-Württemberg – Förderbank snosit će vlastite troškove kao i troškove Europske središnje banke.

3. Europska komisija snosit će vlastite troškove.

Prek

Labucka

Schwarcz

Kreuschitz

Schalin

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg u 16. svibnja 2017.

Potpisi